

til den Tid vilde kunne se klarere i forskellige Forhold, baade se med større Sikkerhed, hvorledes Statsindtægterne gaar ind, og se, hvilke Beløb de ekstraordinære Udgifter vil udgøre, ligesom man da ogsaa vilde kunne have bedre Oversigt over Mulighederne for de forelagte Skatteloves Vedtagelse. Imidlertid er der i den sidste Tid opstaaet forskellige Forhold, der har gjort det ønskeligt at søge et udenlandsk Statslaan optaget hurtigst muligt. Det er væsentligst de store Begivenheder, som ligger i Luften i den internationale Finansverden, jeg tænker paa, de store Overenskomster, der ventes mellem de allierede Lande og mellem disse og Tyskland, muligvis ogsaa Overenskomster, som hænger sammen med en Udjævning af Valutaforholdene, en Udjævning, som mere og mere viser sig paatrængende nødvendig for at bringe Gang i Vareudvekslingen og dermed i Arbejdet. Dette Forhold gør sig i særlig stærk Grad gældende i Amerika, hvor den høje Dollarvaluta i højeste Grad vanskeliggør Ekspert og i det hele hemmer Landets Omsætning, hvorved den bidrager meget til den stærke industrielle Krise, der findes i de nordamerikanske Fristater, samt til den uhyre Arbejdsløshed, der findes der, og som endogsaa er større end den i Europa. Naar disse Begivenheder indtræder — og der er en ikke ringe Sandsynlighed for, at de kan indtræde hurtigt — vil der blive lagt saa meget Beslag paa de paagældende Landes finansielle Hjælpemidler, at det ikke er usandsynligt, at Regjeringerne vil udstede den Parole til Finansverdenen, at man nu maa høre op med at give Laan til andre Stater, der, som Danmark, staar udenfor disse Overenskomster, og som man vel sagtens tillægger mindre politisk Betydning. En Følge af de Begivenheder, som kan forventes, vil ogsaa være en fortsat Nedgang i Dollarkursen. Denne har allerede i nogen Tid befundet sig i Nedgang, og der har fundet en delvis Udjævning Sted af Kurserne for Dollars og Sterling. Disse Forhold vilde stille os ugunstigere, hvis vi om et Par Maaneder vilde melde os paa Laanemarkedet som Laansøgere; men hertil kommer, at en yderligere stærk Nedgang i Dollarkursen vilde formindske det Provenu, vi kunde faa af Laanet, og den Fordel, vi kan opnaa ved at udnytte Forskellen mellem Dollarkursen paa den Tid, Laanet optages, og den formentlig meget lavere Dollarkurs paa den Tid, da Laanet skal forrentes og afbetales.

Disse Forhold har gjort, at jeg er

kommet til den Opfattelse, at det maatte alvorligt overvejes, om man ikke straks skulde søge at optage det Laan, som dog efter alle Rimeligheder vil blive nødvendigt. Jeg har, for yderligere at underrette mig om Situationen, konfereret med Nationalbanken og forskellige af Hovedbankernes Ledere, og de har ganske bekræftet den Synsmaade, jeg her har gjort gældende, og tilraadet mig at søge Laanet optaget snarest muligt, ligesom de har tilbudt mig at financiere Laanet for Staten.

Her kunde jo opstaa det Spørgsmaal, om ikke et saadant Laan kunde tilvejebringes i Indlandet. Jeg har været utilbøjelig til at tro, at dette vilde være rigtigt under Hensyn til den spændte Situation, vi har for vore Erhverv, og under Hensyn til, at der bør være rigelig Kapital til Stede, saa snart Erhvervene i højere Grad kan gaa i Gang med Arbejdet, end de gør nu. Nationalbanken har bekræftet dette og meget indstændigt fraraadet, at man paa nærværende Tidspunkt søgte at optage et saa stort Laan i Indlandet som det, der her er Tale om. Spørgsmaalet bliver saa, om man skal søge at optage Laanet i England eller i Amerika, men der har hersket den almindelige Opfattelse hos dem, jeg har raadført mig med — ligesom det ogsaa er min egen Opfattelse —, at det vil være hensigtsmæssigt at søge det amerikanske Laanemarked, hvor dels Vilkaarene er noget mindre stramme end paa det engelske, og dels den Stempelafgift, 2 pCt. af Laanesummen, der opkræves i England, ikke opkræves. Desuden vil den amerikanske Valutas høje Standard i Forhold til den engelske i Øjeblikket gøre det tilraadeligt at søge til Amerika, hvor formentlig den Fordel, der kan vindes ved, at Valutakurserne synker, naar man skal forrente og afbetale, vil blive større. Jeg har da indhentet Tilbud fra Nationalbanken i Forbindelse med vore 4 store Hovedbanker, Handelsbanken, Landmandsbanken, Privatbanken og Laane- og Diskontobanken. Et amerikansk Tilbud — og det er paa Grundlag af dette, at jeg fremsætter et Lovforslag som dette — gaar ud paa at optage hos National City Company i New York og det Bankkonsortium, for hvilket det staar i Spidsen, et Dollarslaan paa 30 Mill. Dollars, som skal forrentes med en halvvaarlig Rente af 3 pCt., altsaa 6 pCt. pro anno, for hvilket der tilbydes en Kurs af 90 pCt. Laanet vil være at tilbagebetale i dets Helhed efter 20 Aars Forløb fra Obligationernes Udstedelsesdag til en